

Karriereveiledning i et livslangt perspektiv

Undervisningsspråk: Norsk

Omfang/antall studiepoeng: 60

versjon 20.04.2010 v/ Roger Kjærgaard, HiBu og Lars Gunnar Lingås, HiVe

Faglig ansvar:

Innledning

Målgruppene for denne videreutdanningen i karriereveiledning er

- rådgivere, kontaktlærere og sosiallærere i grunn- og videregående skoler
- ansatte i oppfølgingstjenesten
- ansatte ved karrieresentre
- veiledere i andre utdanninger
- ansatte som driver utdannings- og yrkesveiledning i tilknytning til arbeidsmarkedet (NAV, attføringsbedrifter, interne bedriftstiltak)
- ansatte i pensjonistforberedende tiltak
- eller personer som vil kvalifisere seg til slike stillinger

Studiet organiseres som en deltidsutdanning over 2 studieår med 3 moduler. Gjennomført modul 1 er forutsetning for å ta en eller begge påbyggende moduler.

Studiemodulene er tematisk organisert slik:

Modul 1: Rådgivning, veiledning og kommunikasjon (grunnmodul) 20 stp (oppstart høsten 2010)

Modul 2: Karriereveiledning 30 stp (oppstart høsten 2011)

Modul 3: Sosialpedagogisk veiledning 10 stp (oppstart nyttår 2012)

Studiet kan inngå som en del av en mastergrad dersom aktuelle matergradsprogrammer i Norden godtar modulenes relevans.

Opptakskrav

Opptakskrav er relevant treårig høgskoleutdanning (bachelorgrad, lærerutdanning, cand.mag).

Det kan også gjøres en vurdering av realkompetanse hvis tilstrekkelige forkunnskaper og/eller erfaring kan dokumenteres.

Mål for utdanningen

Studiet har som mål at studentene skal tilegne seg grunnleggende og generell kunnskap om helhetlig og livslang karriereveiledning i det moderne samfunn. Det innebærer at de skal få kunnskap om ulike områder der slik veiledning utøves og se disse områdene i sammenheng samt bli kjent med lovverk og styringsdokumenter på disse områdene.

De skal utvikle kompetanse og ferdigheter slik at de kan observere, kartlegge og igangsette relevante tiltak på en etisk forsvarlig måte. Det innebærer at de skal utvikle egen relasjonskompetanse og utvikle

metodiske ferdigheter i karriereveiledning.

Studiet er et videreutdanningstilbud som tar sikte på å styrke og profesjonalisere karriereveiledning både på individ- og systemnivå. Samlet skal studentene fylle de anbefalte kvalifikasjonskrav som gjelder for rådgivere i skolen og for andre felt der karriereveiledning utøves.

Læringutbytte

Etter gjennomført studieprogram skal studenten

- ha kunnskap om sentrale temaer, metoder og problemstillinger innenfor faget karriereveiledning
- kunne anvende faglige kunnskaper på praktiske og teoretiske problemstillinger
- kunne begrunne faglige handlingsvalg og beslutninger
- kunne anvende relevante resultater fra forsknings- og utviklingsarbeid innenfor fagområdet
- ha tilegnet seg kompetanse slik at kunnskaper, ferdigheter og holdninger kan anvendes i studier og yrkesliv
- ha utviklet selvstendighet og holdninger om kunnskapsteoretiske og etiske problemstillinger i egen utdanning, og over verdispørsmål i mellommenneskelige forhold, både som karriereveileder og vanlig samfunnsmedlem
- kunne formidle informasjon, teorier, ideer og problemstillinger på fagområdet, både skriftlig og muntlig

Læringsformer

Studieprogrammet består av samlinger, individuelt arbeid og samarbeid i grupper.

Samlingene består av forelesninger som tar opp temaer som samsvarer med studiets målsetninger, samt gruppearbeid, oppgaveløsninger, veiledning og andre pedagogiske prosesser.

Mellom samlingene legges det opp til kontakt mellom deltakerne og mellom deltakerne og veiledere, der det legges til rette for selvstudium og oppgaveskriving. Deltakerne skal så langt det er mulig etbalere basisgrupper som samarbeider gjennom studiet. Denne læringsarenaen er viktig for å nå målene i de enkelte emneplanene, og kan bestå av litteraturodrøftinger, erfaringsutveksling og samarbeid om oppgaver.

Studentene skal lese et samlet obligatorisk pensum på 3000 sider samt 600 sider med valgfritt pensum med relevans til studiets målsetninger.

Studentene skal gjennomføre veiledning og rådgivning som praksisdelt mellom studiesamlingene, basert på de teoriene og den kompetansen de har tilegnet seg. Studentene skal også delta i pågående endringsprosesser på systemnivå i egen organisasjon. I praksis vil dette praksiskravet kunne gjennomføres gjennom deltidsstudentenes daglige arbeid.

Studentene skal oppfylle obligatoriske arbeidskrav, individuelt eller i gruppe. (Disse arbeidskravene er nærmere angitt under punktet om "Vurdering"). Noen av disse kravene stilles til arbeid med mapp oppgaver, og skal gjennomføres innen nærmere fastsatte frister og samles i en individuell arbeidsmappe som danner grunnlag for etablering av en individuell presentasjonsmappe. Studenter skal arbeide med digitale mapper.

Internasjonalisering og innføring i forsknings- og utviklingsarbeid

Studentene vil bli gjort kjent med de muligheter som foreligger for internasjonalt samarbeid og studieopphold i utlandet, knyttet til internasjonalt samarbeid innen feltet Career Guidance.

Pensum og undervisning vil søke å formidle det forsknings- og utviklingsarbeid som skjer innenfor karriereveiledning, nasjonalt og internasjonalt.

Vurdering

Studentene må oppfylle ulike obligatoriske arbeidskrav for å kunne framstille seg til avsluttende vurdering:

- Ha deltatt på minst $\frac{3}{4}$ av den obligatoriske undervisningen. Ved fravær ut over $\frac{1}{4}$ må det i forkant gjøres særlige avtaler med studiekoordinator eller framlegges sykemelding.
- Ha levert de mappeproduktene innen de frister som er gitt i semesterplanen.
- Ha levert en logg med refleksjonsnotater over egen praksis
- Ha levert den individuelle presentasjonsmappen innen oppgitt frist. Presentasjonsmappen utgjør den skriftlige delen av eksamen og må vurderes som bestått for at studenten kan framstilles til muntlig eksamen.

Studiet avsluttes med en vurdering av den individuelle presentasjonsmappen og muntlig eksamen (individuelt eller i gruppe). Det kan gis individuell karakter av enkeltstudenter under eventuell muntlig gruppeeksamen.

Endelig karakter settes av intern og ekstern sensor etter muntlig eksamen.

De to eksamensformene teller 50% hver. Det gis karakter på begge. Beste karakter teller til studentens beste.

Ved eksamen brukes karakterene A-F hvor A er beste karakter.

Ved behov for ny og utsatt prøve, kan dette gjennomføres i påfølgende studieår. Studenten er selv ansvarlig for å melde seg opp til nye og utsatt prøve.

Emneliste og delmål for Karriereveiledning i et livslangt perspektiv

Modul 1

Rådgivning, veiledning og kommunikasjon (grunnmodul)

Denne modulen skal utvikle studentenes grunnleggende kunnskaper om rollen som helhetlig karriereveileder, samt utvikle deres selvinnsikt, relasjonskompetanse, verdibevissthet og handlingsdyktighet som karriereveiledere. Modulen skal fremme kunnskaper og bevissthet om basale vitenskapsteoretiske og etiske emner.

Følgende emner tas opp i modul 1:

- Kunnskap om ulike rådgivnings- og veiledningsmetoder herunder metodenes teoretiske grunnlag, kunnskapsteoretiske forankring og menneskesyn
- Kunnskap om karriereveiledningens historiske utvikling og aktuelle profesjonaliseringsnivå
- Anvendelse av relevante resultater fra forsknings- og utviklingsarbeid innen fagområdet

- Grunnleggende innføring i relasjonskompetanse med vekt på innsikt og ferdigheter i kommunikative prosesser i veiledningsrelasjoner
- Kompetanse i individuell rådgivning og veiledning knyttet til rådsøkeres planlegging av egen kompetanseutvikling og karriere
- Kompetanse i gruppe- og systemorientert rådgivning
- Kompetanse i konfliktløsning, nettverksbygging og endringsarbeid, som kan bidra til utvikle roller som pådrivere og koordinatører i endringsprosesser på organisasjonsnivå
- Kompetanse i tverrfaglig og tverretatlig samarbeid i rollen som karriereveileder

- Kunnskaper og bevissthet om verdigrunnlag og etikk i karriereveiledning
- Oppøving av evnen etisk refleksjon i rollen som karriereveileder, herunder god selvinnsikt, etisk bevissthet og holdninger som grunnlag for å handle etisk forsvarlig
- Bevissthet om forholdet mellom instrumentell og formålsorientert karriereveiledning og helhetlig karriereveiledning

Modul 2

Karriereveiledning

Denne modulen tar opp ulike grunnlagstemaer som bidrar til at studentene tilegner seg relevant praktisk og teoretisk kunnskap, analytisk kompetanse samt holdninger og ferdigheter for å arbeide med mennesker som søker råd og veiledning om karrierevalg i ulike livsfaser

Studiet skal kvalifisere studentene til å veilede gjennom å utvikle kunnskap, selvinnsikt, selvstendighet og handlingsdyktighet hos de som søker råd. Dette innebærer:

- Kunnskap om barn og unges oppvekstvilkår og ungdomsfasens utfordringer
- Kunnskap om forhold mellom arbeidsliv og familieliv og voksenalderens utfordringer
- Kunnskap om levekår for eldre mennesker og pensjonistfasens utfordringer
- Kunnskap om samfunnets mangfold i levekår, sosiale forhold, kultur, etnisitet og livssyn og den betydning disse forholdene har for karrierevalg.
- Anvendelse av relevante resultater fra forsknings- og utviklingsarbeid innen fagområdet

- Kunnskap om ulike læringsarenaers plass i og betydning for den enkeltes livssituasjon, herunder den betydningen informasjonsteknologi har i dette bildet
- Grunnleggende kunnskap om utdanningsveier, yrker og arbeidsmarkeder i Norge og andre relevante land, og dessuten viten om hvordan ytterligere informasjon om slike forhold kan innhentes

- Metoder i karriereveiledning, deres innhold, kunnskapsteoretiske grunnlag, verdigrunnlag og etikk
- Bruk av, kunnskap om og kritisk vurdering av tilgjengelige veiledningsverktøy i karriereveiledning, herunder bruk av testverktøy
- Ferdigheter i helhetlig og dynamisk karriereveiledning
- Trening av relasjonskompetanse i individuelle karriereveiledningsrelasjoner og i samarbeid med foresatte og pårørende
- Arbeid på systemnivå

Modul 3

Sosialpedagogisk veiledning

Denne modulen skal kvalifisere studentene til å fylle kvalifikasjonskravene for sosialpedagogisk rådgivnings- og veiledningsarbeid, dvs å utvikle kunnskaper og ferdigheter i rollen som veileder for personer med faglige, sosiale og emosjonelle vansker. Sentrale emner er:

- Grunnleggende kunnskap om levekår og sosialisering i Norge i dag
- Kunnskap om forutsetninger for læring og mestring i vanskelige livsfaser
- Kunnskaper om utstøtningsmekanismer og marginaliseringsprosesser i skole og arbeidsliv
- Å kunne anvende relevante resultater fra forsknings- og utviklingsarbeid innen fagområdet

- Utvikling av spesifikk og profesjonell relasjonskompetanse i forhold til rådsøkere med sosiale og emosjonelle vansker
- Bevissthet om bruk og misbruk av diagnoser, herunder bevissthet om stigmatiseringseffekter

- Oversikt over forebyggende og helsefremmende innsatsmuligheter i skole, familienettverk, vennenettverk og lokalsamfunn
- Metoder i sosialpedagogisk veiledning, deres innhold, kunnskapsteoretiske grunnlag, verdigrunnlag og etikk, herunder rådgivning og veiledning i grupper
- Samarbeid innad egen organisasjon og utad med andre tjenester, etater og kompetansepersoner for å utvikle godt tverrfaglig, flerfaglig og tverretattlig samarbeid i sosialpedagogiske innsatser, herunder påvirkning av hensiktsmessig organisering og rollefordeling
- Samarbeid med foresatte og pårørende til personer med faglige, sosiale og/eller emosjonelle vansker
- Kunnskap og ferdigheter i saksbehandling, herunder forståelse av betydningen av rettsikkerhet og etiske verdier og prinsipper

Pensum

